

บทที่ 4 ผลการวิจัย

ในงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวชี้วัดการมีออกซิเจนในบรรจุภัณฑ์สุญญากาศ ศึกษาผลของอัตราส่วน โดยน้ำหนักของ Redox dye กับ Photoinitiator ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงสีของฟิล์ม เมทิลเซลลูโลส (Methylcellulose, MC) ที่มี methylene blue กับ BDK ผสมอยู่ โดยการเตรียมเป็นฟิล์มบรรจุในถุงสุญญากาศ และฉายแสงยูวี จากนั้นศึกษาการเปลี่ยนแปลงสีของฟิล์มที่ได้โดยใช้เครื่อง spectrodensitometer วัดค่าสี และวิเคราะห์ค่าสีด้วยระบบ CIELAB ศึกษาความต้านทานแรงดึงขาด และการยึดตัวของฟิล์ม ผลการศึกษาที่ได้เป็นดังนี้

4.1 ผลของอัตราส่วนโดยน้ำหนักของ methylene blue, (MB) : Photoinitiator, (BDK) สำหรับการเตรียมเป็นฟิล์ม

4.1.1 ผลการทดสอบหาอัตราส่วนโดยน้ำหนักของ Redox dye(MB) : photoinitiator (BDK) ที่เหมาะสมสำหรับการเตรียมเป็นฟิล์ม

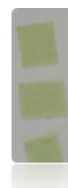

เตรียมฟิล์มเมทิลเซลลูโลส ที่มีอัตราส่วน โดยน้ำหนักของ Redox dye กับ Photoinitiator ต่างๆและทำการสังเกตสีที่เกิดขึ้นด้วยตาเปล่าทั้งก่อนและหลังการฉายแสงยูวี ได้ผลการทดลองดังตารางที่ 4.1 และ 4.2 ทำการวัดค่า L^* , a^* , b^* ของฟิล์ม ผลการทดลองแสดงดังรูปที่ 4.1 – 4.4 และวิเคราะห์ค่าสี L^* , a^* และ b^* ด้วยระบบ CIELAB และความแตกต่างสี ΔE ด้วยเครื่อง spectrodensitometer โดยค่า L^* บ่งบอกถึงค่าความสว่างของฟิล์ม ค่า a^* และ b^* จะบ่งบอกความเป็นสีของฟิล์มโดยจะมีทั้งค่าสีที่เป็นบวกและค่าสีที่เป็นลบ เมื่อค่าสี a^* มีค่าเป็นบวกจะบ่งบอกถึงความเป็นสีแดง และถ้าค่าสี a^* มีค่าเป็นลบจะบ่งบอกถึงความเป็นสีเขียว เมื่อค่า b^* มีค่าเป็นบวกจะบ่งบอกถึงความเป็นเหลือง และถ้าค่าสี b^* มีค่าเป็นลบจะบ่งบอกถึงความเป็นสีน้ำเงิน และความแตกต่างสี ΔE จะเป็นค่าที่คำนวณจากความแตกต่างของ L^* , a^* และ b^* ที่เวลาใดๆ เทียบกับค่าดังกล่าวที่เวลาเริ่มต้น ($L = 0$)

จากตารางที่ 4.1 จะเห็นว่า สีของฟิล์มก่อนการฉายแสงยูวีจะให้เฉดสีน้ำเงิน ขึ้นกับอัตราส่วนโดยน้ำหนักของ MB : BDK โดยที่อัตราส่วนโดยน้ำหนัก MB : BDK เท่ากับ 1 : 33 จะให้ฟิล์มที่มีสีอ่อนที่สุด เมื่อสังเกตด้วยตาเปล่าและสามารถพิจารณาจากค่าสี L^* , a^* และ b^*

ตารางที่ 4.1 แสดงสี MB ของฟิล์มที่อัตราส่วน โดยน้ำหนักของ MB : BDK ต่างๆกันก่อนการฉายแสงยูวี

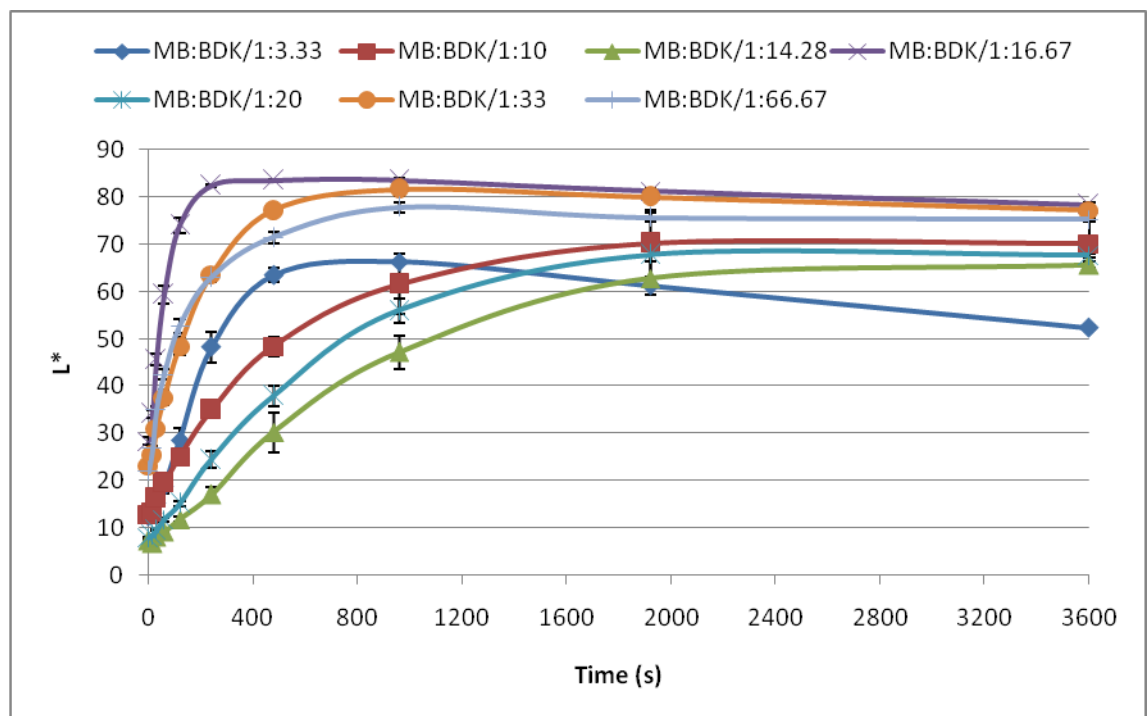
เวลาฉายแสง (นาท)	สีของฟิล์มที่อัตราส่วนโดยน้ำหนักของ MB : BDK						
	1 : 3.33	1 : 10	1 : 14.28	1 : 16.67	1 : 20	1 : 33	1 : 66.67
0							

ตารางที่ 4.2 แสดงสี MB ของฟิล์มที่มีอัตราส่วนโดยน้ำหนักของ MB : BDK ต่างๆกันหลังการฉายแสงยูวีในช่วงเวลาที่กำหนด

เวลาฉายแสง (นาทีก)	สีของฟิล์มที่อัตราส่วนโดยน้ำหนักของ MB : BDK						
	1 : 3.33	1 : 10	1 : 14.28	1 : 16.67	1 : 20	1 : 33	1 : 66.67
1 นาที							
4 นาที							
16 นาที							

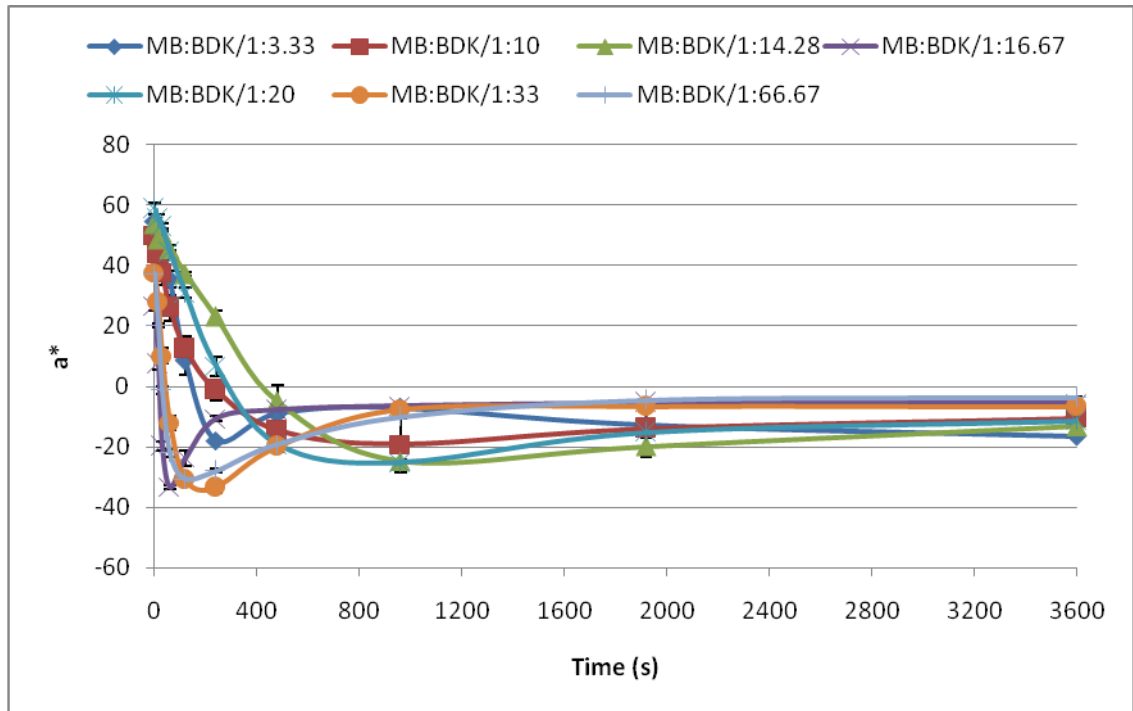
จากตารางที่ 4.2 พบว่า หลังการฉายแสงยูวี MB ที่อยู่ในฟิล์มจะมีการเปลี่ยนแปลงสีจากสีน้ำเงินเป็นสีน้ำเงินอ่อนหรือเป็นสีเหลือง โดยฟิล์มที่มีอัตราส่วนโดยน้ำหนัก MB : BDK เท่ากับ 1 : 16.67 มีการเปลี่ยนแปลงสีจากสีน้ำเงินเป็นสีเหลือง ในเวลาน้อยกว่า 16 นาที

เมื่อพิจารณาค่าสีของฟิล์มทั้งหมด พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่คล้ายกันคือ ค่า L^* เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงแรก และลดลงอย่างช้าๆจนในที่สุดฟิล์มจะไม่มี การเปลี่ยนแปลงความสว่างของสี แสดงว่าฟิล์มมีความสว่างขึ้นหลังการฉายแสงยูวี (รูปที่ 4.1) โดยที่อัตราส่วนโดยน้ำหนัก MB : BDK เท่ากับ 1 : 16.67, 1 : 33 และ 1 : 66.67 ฟิล์มจะมีความสว่างใกล้เคียงกันและมีค่า L^* สูงที่สุด และใช้เวลาน้อยในการทำให้ฟิล์มไม่มี การเปลี่ยนแปลงความสว่างของสี

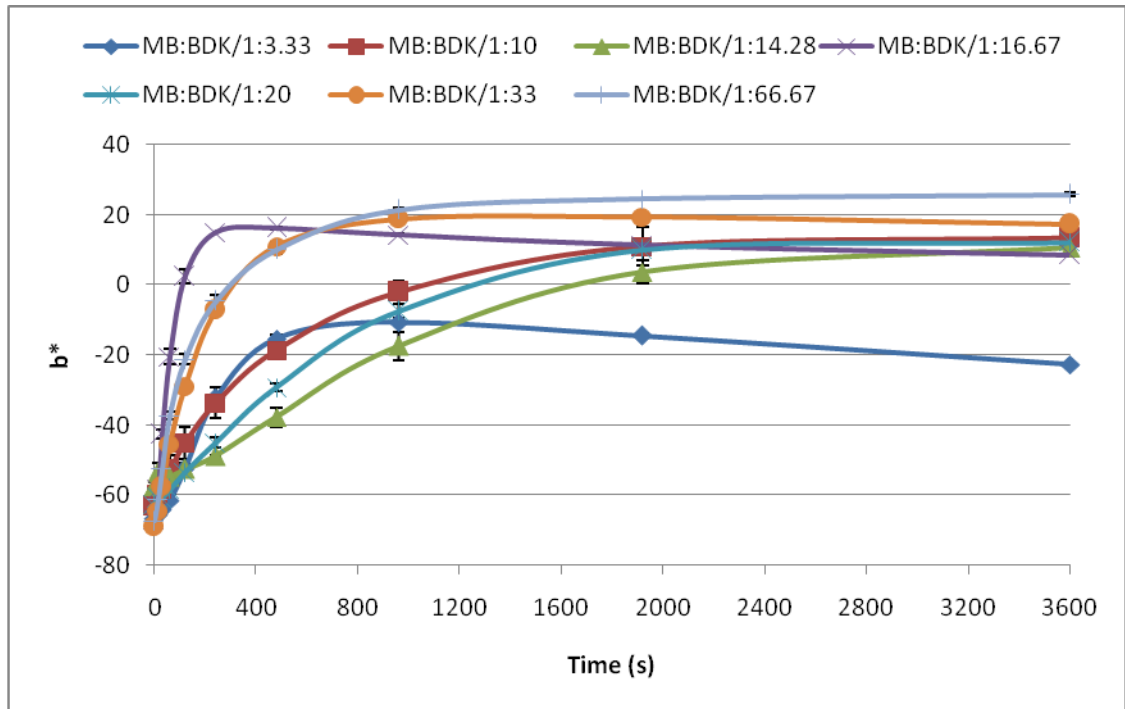
รูปที่ 4.1 การเปลี่ยนแปลงความสว่าง (L^*) ของฟิล์มที่มีอัตราส่วนโดยน้ำหนัก MB : BDK เท่ากับ 1 : 3.33, 1 : 10, 1 : 14.28, 1 : 16.67, 1 : 20, 1 : 33 และ 1 : 66.67 ซึ่งบรรจุในถุงสุญญากาศ หลังการฉายแสงยูวีในระยะเวลาต่างๆ

เมื่อพิจารณาค่า a^* ที่เปลี่ยนไปตามเวลาที่ผ่านการฉายแสงยูวี (รูปที่ 4.2) พบว่า a^* มีค่าเป็นบวกก่อนการฉายแสงยูวีและลดลงอย่างรวดเร็วจนมีค่าลบ แสดงให้เห็นว่าฟิล์มมีการเปลี่ยนแปลงจากสีที่มีองค์ประกอบของสีแดงมากไปเป็นสีที่มีองค์ประกอบของสีเขียวมากขึ้น โดยฟิล์มที่มีการเปลี่ยนแปลงค่า a^* มากที่สุดและเร็วที่สุดคือฟิล์มที่มีอัตราส่วนโดยน้ำหนัก MB : BDK เท่ากับ 1 : 33 และ 1:16.67

รูปที่ 4.2 การเปลี่ยนแปลงค่า a^* ของฟิล์มที่มีอัตราส่วนโดยน้ำหนัก MB : BDK เท่ากับ 1 : 3.33, 1 : 10, 1 : 14.28, 1 : 16.67, 1 : 20, 1 : 33 และ 1 : 66.67 ซึ่งบรรจุในถุงสุญญากาศหลังการฉายแสงยูวีในระยะเวลาต่างๆ

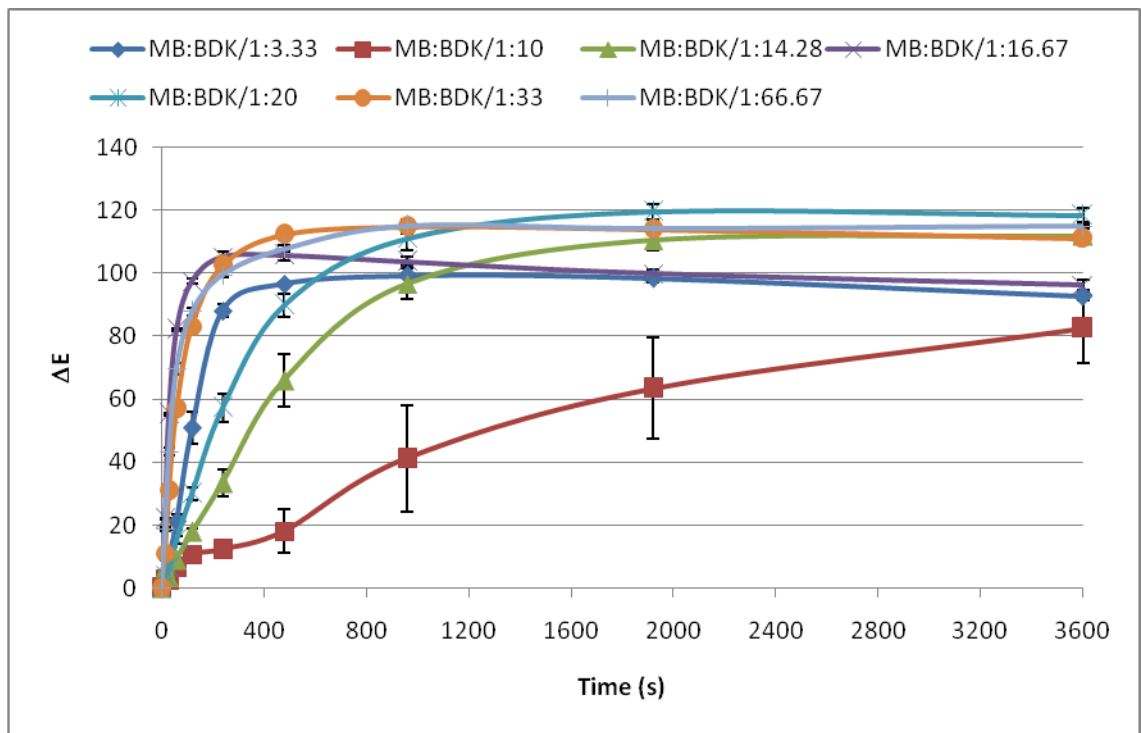
เมื่อพิจารณาค่า b^* ที่เปลี่ยนไปตามเวลาที่ผ่านการฉายแสงยูวี (รูปที่ 4.3) พบว่า b^* มีค่าเป็นลบก่อนการฉายแสงยูวีและเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจนมีค่าเป็นบวก แสดงให้เห็นว่าฟิล์มมีการเปลี่ยนแปลงจากสีที่มีองค์ประกอบของสีน้ำเงินไปเป็นสีที่มีองค์ประกอบของสีเหลืองมากขึ้น โดยฟิล์มที่มีการเปลี่ยนแปลงค่า b^* มากที่สุดและเร็วที่สุดคือฟิล์มที่มีอัตราส่วนโดยน้ำหนัก MB : BDK เท่ากับ 1:16.67, 1 : 33 และ 1 : 66.67

รูปที่ 4.3 การเปลี่ยนแปลงค่า b^* ของฟิล์มที่มีอัตราส่วนโดยน้ำหนัก MB : BDK เท่ากับ 1 : 3.33, 1 : 10, 1 : 14.28, 1 : 16.67, 1 : 20, 1 : 33 และ 1 : 66.67 ซึ่งบรรจุในถุงสุญญากาศหลังการฉายแสงยูวีในระยะเวลาต่างๆ

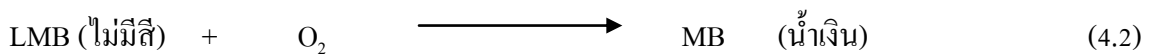
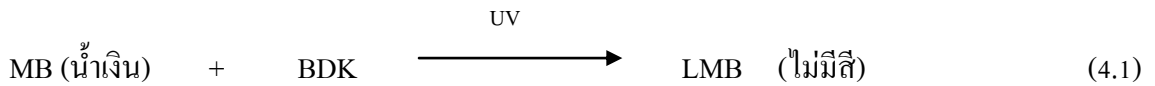
ความแตกต่างสี (ΔE) ของฟิล์มที่มีอัตราส่วนโดยน้ำหนัก MB : BDK ต่างกันมีการเปลี่ยนแปลงที่คล้ายกับค่า L^* และ b^* (รูปที่ 4.4) โดยพบว่า ความแตกต่างสี (ΔE) จะเพิ่มขึ้นเมื่อระยะเวลาในการฉายแสงนานขึ้น โดยฟิล์มที่มีการเปลี่ยนแปลงค่า ΔE มากที่สุดและเร็วที่สุดคือฟิล์มที่มีอัตราส่วนโดยน้ำหนัก MB : BDK เท่ากับ 1 : 16.67, 1 : 33 และ 1 : 66.67

เมื่อพิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงโดยรวมของค่า L^* , a^* , b^* และความแตกต่างสี (ΔE) พบว่าการเปลี่ยนแปลงสีของฟิล์มที่มีอัตราส่วนโดยน้ำหนัก MB : BDK เท่ากับ 1 : 16.67 มีการเปลี่ยนแปลงสีมากที่สุดและเร็วที่สุด รวมทั้งใช้ระยะเวลาในการฉายแสงน้อย

รูปที่ 4.4 ค่าความแตกต่างสี (ΔE) ของฟิล์มที่มีอัตราส่วนโดยน้ำหนัก MB : BDK เท่ากับ 1 : 3.33, 1 : 10, 1 : 14.28, 1 : 16.67, 1 : 20, 1 : 33 และ 1 : 66.67 ซึ่งบรรจุในถุงสุญญากาศ หลังการฉายแสงยูวีในระยะเวลาต่างๆ

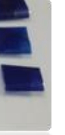

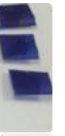

การเปลี่ยนแปลงสีของฟิล์มเกิดขึ้นเนื่องจากเมื่อ BDK ถูกกระตุ้นด้วยแสงยูวี ทำให้ BDK สูญเสียอิเล็กตรอน ซึ่งอิเล็กตรอนนี้จะรีดิวซ์ methylene blue (MB) ซึ่งมีสีน้ำเงินให้กลายเป็น leuco methylene blue (LMB) ซึ่งไม่มีสี ดังแสดงในสมการ (4.1) หลังจากนั้นเมื่อ LMB ถูกออกซิไดซ์โดยออกซิเจนก็จะเปลี่ยนกลับมาเป็น MB ที่มีสีน้ำเงินดั้งเดิม ดังแสดงในสมการ (4.2) [1]

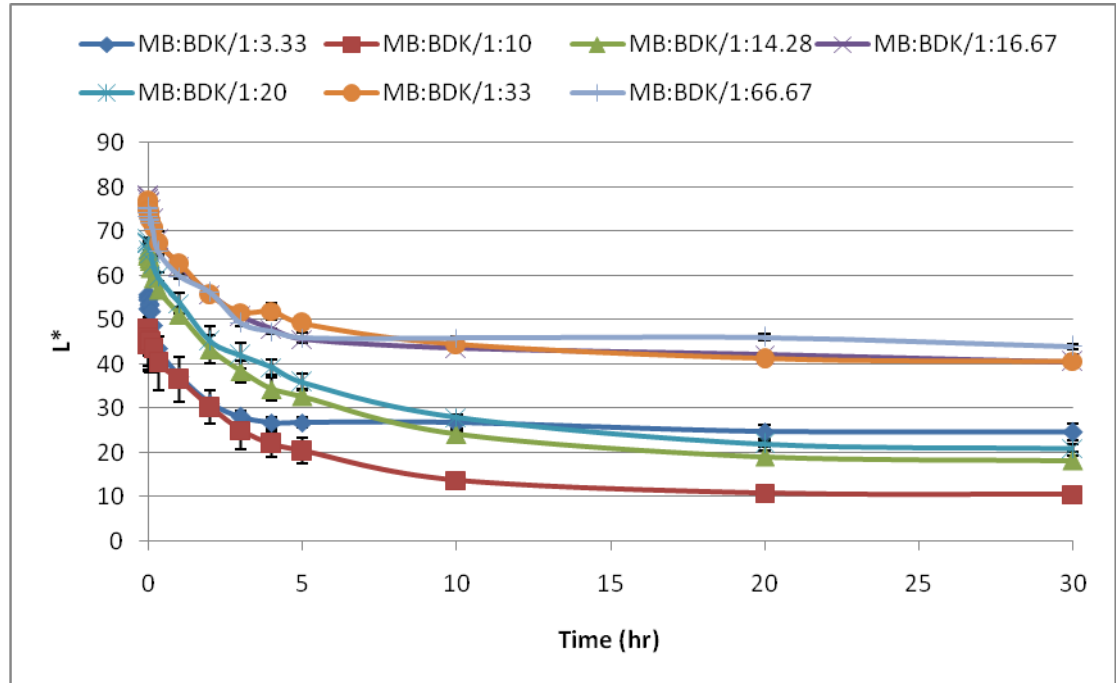

4.1.2 ผลการทดสอบการเปลี่ยนแปลงสีของฟิล์มกับออกซิเจนในอากาศ

เมื่อนำฟิล์มที่ผ่านการฉายแสงยูวีจนทำให้ฟิล์มเกิดการเปลี่ยนสีจากสีน้ำเงินเป็นสีเหลืองแกมเขียวเนื่องจาก MB ถูกรีดิวซ์เป็น LMB มาทดสอบกับออกซิเจนจะเห็นว่าฟิล์มจะเกิดการเปลี่ยนสีจากสีเหลืองแกมเขียวกลับเป็นสีน้ำเงินอีกครั้งหนึ่งเนื่องจาก LMB ถูกออกซิไดซ์ด้วย O_2 ไปเป็น MB ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวสามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า ดังแสดงในตารางที่ 4.3 และเมื่อทำการวัดค่า L^* , a^* , b^* และ ΔE ด้วยเครื่อง spectrodensitometer จะได้ผลการทดลองแสดงดังรูปที่ 4.5 - 4.8 ซึ่งจะเห็นว่าค่าสี L^* และ b^* จะลดลงและคงที่ตามระยะเวลาที่ฟิล์มสัมผัสกับออกซิเจนในอากาศ (รูปที่ 4.5 และ 4.7) แสดงให้เห็นว่าฟิล์มที่สัมผัสกับออกซิเจนในอากาศมีความสว่างลดลงทำให้มองเห็นฟิล์มมีสีทึบขึ้นและมีสีน้ำเงินเพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ 4.3 การเปลี่ยนแปลงสีของฟิล์มเมื่อสัมผัสกับออกซิเจนในอากาศในช่วงระยะเวลาต่างๆ

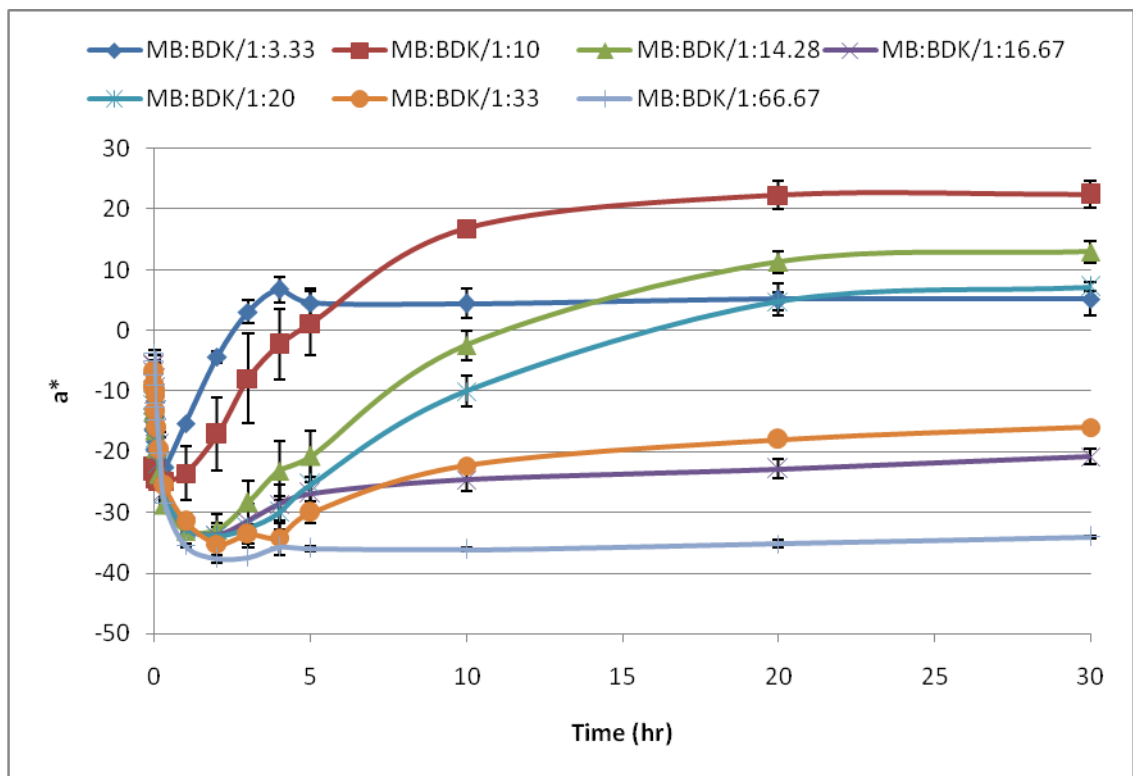
เวลาสัมผัส O ₂ (นาที)	การเปลี่ยนแปลงสีของฟิล์มที่อัตราส่วนโดยน้ำหนัก MB : BDK						
	1 : 3.33	1 : 10	1 : 14.28	1 : 16.67	1 : 20	1 : 33	1 : 66.67
4 นาที							
1 ชม							
5 ชม							
30 ชม							

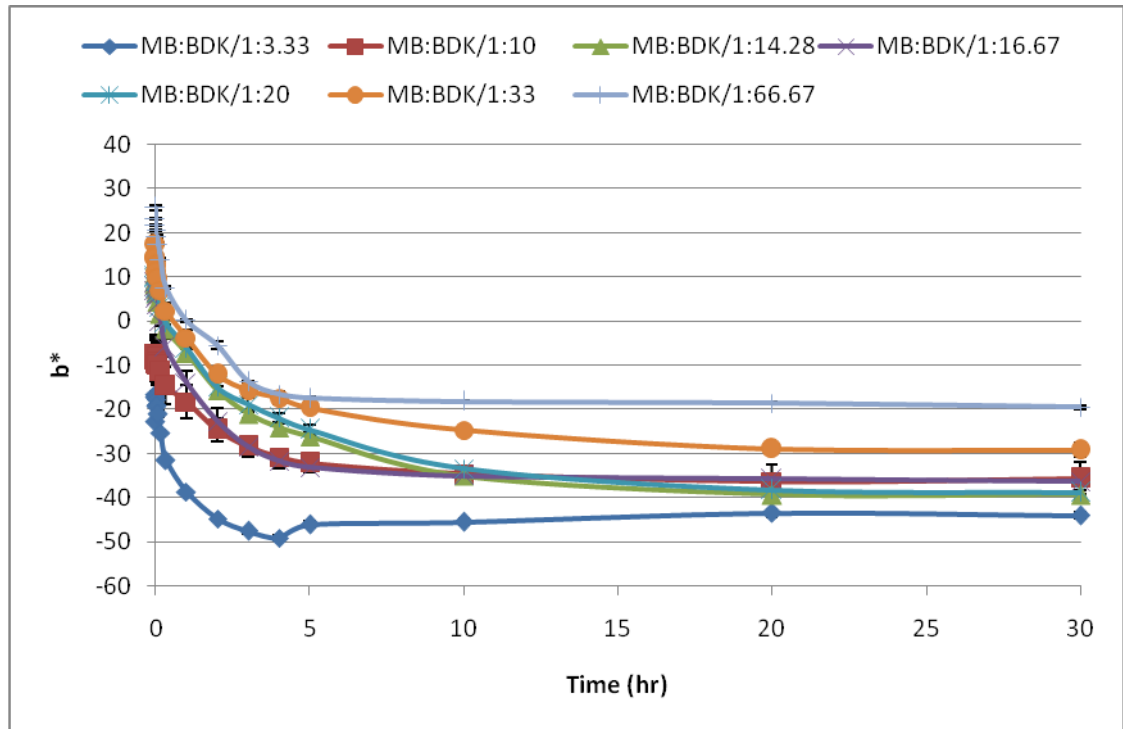
รูปที่ 4.5 การเปลี่ยนแปลงความสว่าง (L^*) ของฟิล์มที่มีอัตราส่วน โดยน้ำหนัก MB : BDK เท่ากับ 1 : 3.33, 1 : 10, 1 : 14.28, 1 : 16.67, 1 : 20, 1 : 33 และ 1 : 66.67 เมื่อฟิล์มสัมผัสกับออกซิเจนในอากาศในช่วงระยะเวลาต่างๆ

เมื่อพิจารณาค่า a^* ที่เปลี่ยนไปตามเวลาที่สัมผัสกับออกซิเจนในอากาศ (รูปที่ 4.6) พบว่า ค่า a^* มีค่าลดลงอย่างรวดเร็วจนมีค่าติดลบในช่วงระยะเวลา 2 ชั่วโมง แสดงว่าฟิล์มมีองค์ประกอบของสีเขียวเพิ่มขึ้น หลังจากนั้นค่า a^* จะเพิ่มขึ้นอย่างช้าๆ จนกระทั่งมีค่าคงที่ ซึ่งแสดงว่าฟิล์มมีสีแดงเพิ่มขึ้น แต่สำหรับฟิล์มที่มีอัตราส่วนโดยน้ำหนัก MB : BDK เท่ากับ 1 : 3.33 และ 1 : 10 จะมีการเปลี่ยนแปลงค่า a^* ที่รวดเร็ว

การเปลี่ยนแปลงค่า b^* พบว่า b^* ก่อนสัมผัสกับออกซิเจนจะมีค่าเป็นบวก หลังจากนั้นเมื่อฟิล์มสัมผัสกับออกซิเจนในอากาศ ค่า b^* มีค่าลดลงอย่างช้าๆจนกระทั่งมีค่าคงที่ แสดงให้เห็นว่า ฟิล์มมีการเปลี่ยนแปลงสีที่มีองค์ประกอบของสีเหลืองเป็นสีน้ำเงินมากขึ้น (รูปที่ 4.7)

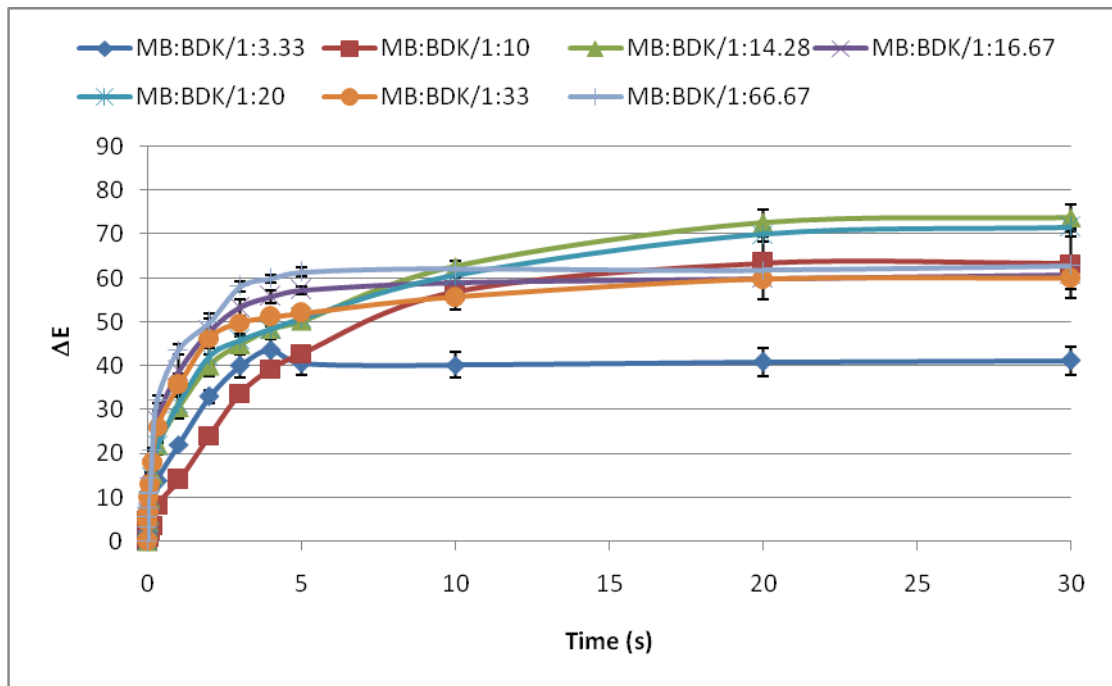

รูปที่ 4.6 การเปลี่ยนแปลงค่า a^* ของฟิล์มที่มีอัตราส่วนโดยน้ำหนัก MB : BDK เท่ากับ 1 : 3.33, 1 : 10, 1 : 14.28, 1 : 16.67, 1 : 20, 1 : 33 และ 1 : 66.67 เมื่อฟิล์มสัมผัสกับออกซิเจนในอากาศในช่วงระยะเวลาต่างๆ

รูปที่ 4.7 การเปลี่ยนแปลงค่า b^* ของฟิล์มที่มีอัตราส่วนโดยน้ำหนัก MB : BDK เท่ากับ 1 : 3.33, 1 : 10, 1 : 14.28, 1 : 16.67, 1 : 20, 1 : 33 และ 1 : 66.67 เมื่อฟิล์มสัมผัสกับออกซิเจนในอากาศในช่วงระยะเวลาต่างๆ

จากรูปที่ 4.8 จะเห็นว่า ความแตกต่างสี (ΔE) ของฟิล์มมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในช่วงระยะเวลา 5 ชั่วโมงแรก หลังจากนั้นค่า ΔE จะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างช้าจนกระทั่งคงที่ โดยฟิล์มที่มีการเปลี่ยนแปลงค่า ΔE มากที่สุดและเร็วที่สุดคือฟิล์มที่มีอัตราส่วนโดยน้ำหนัก MB : BDK เท่ากับ 1 : 16.67, 1 : 33 และ 1 : 66.67

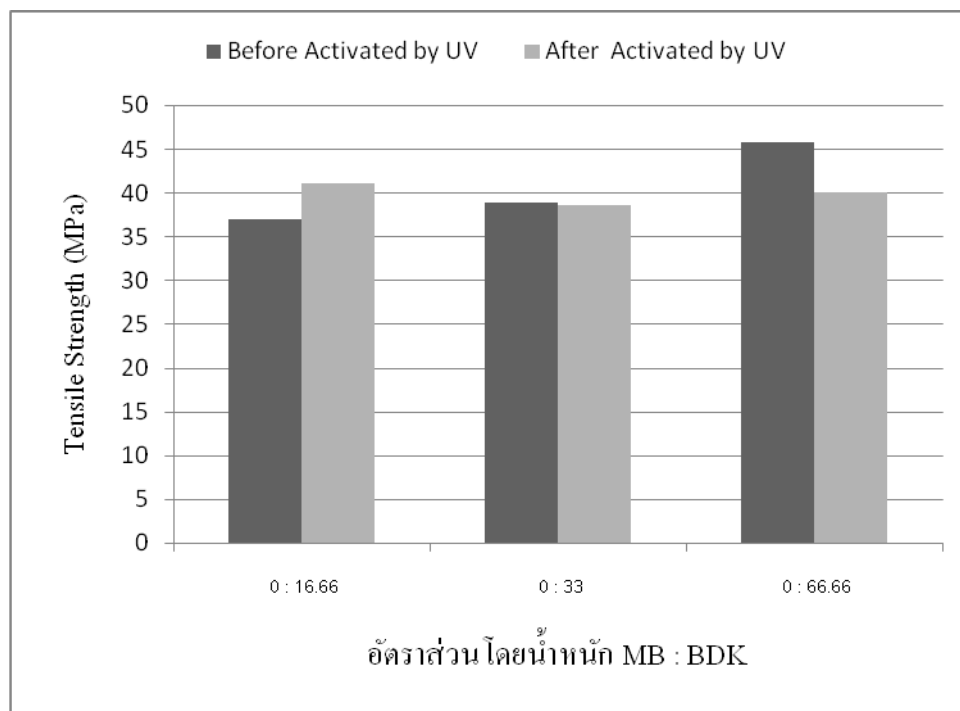
รูปที่ 4.8 การเปลี่ยนแปลงความแตกต่างสี (ΔE) ของฟิล์มที่มีอัตราส่วนโดยน้ำหนัก MB : BDK เท่ากับ 1 : 3.33, 1 : 10, 1 : 14.28, 1 : 16.67, 1 : 20, 1 : 33 และ 1 : 66.67 เมื่อฟิล์มสัมผัสกับออกซิเจนในอากาศในช่วงระยะเวลาต่างๆ

เนื่องจากฟิล์มที่มีอัตราส่วนโดยน้ำหนัก MB : BDK เท่ากับ 1 : 16.67 และ 1 : 66.67 เป็นฟิล์มที่ให้การเปลี่ยนแปลงของสีเร็วที่สุดและให้ความแตกต่างของสี (ΔE) เร็วที่สุดทั้งหลังการฉายแสงยูวีและหลังการสัมผัสกับออกซิเจนในอากาศ ดังนั้นในการทดลองนี้จึงเลือกใช้ฟิล์มที่มีอัตราส่วนโดยน้ำหนัก MB : BDK เท่ากับ 1 : 16.67 ในการศึกษาต่อไป

4.1.3 ผลการทดสอบสมบัติทางกล

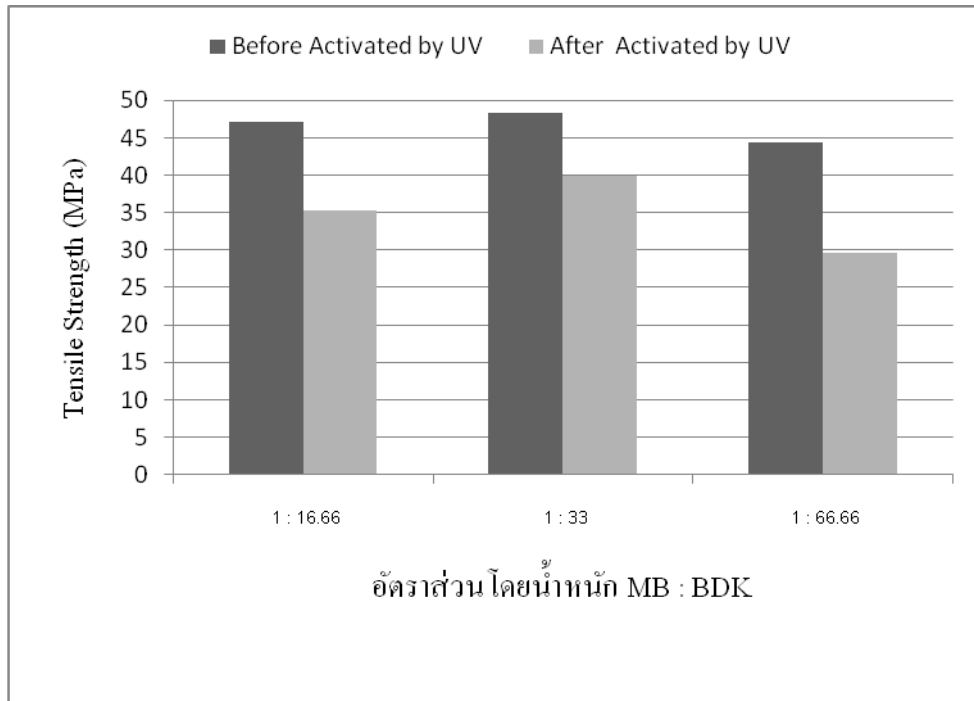
ในการทดสอบสมบัติทางกล จะเตรียมฟิล์มที่มีอัตราส่วนโดยน้ำหนัก MB : BDK เท่ากับ 0 : 16.66, 0 : 33, 0 : 66.66, 1 : 16.66, 1 : 33 และ 1 : 66.66 และทำการทดสอบฟิล์มทั้งก่อนและหลังการฉายแสงยูวี โดยศึกษาความต้านทานแรงดึงขาดและการยืดตัวของฟิล์ม

4.1.3.1 ผลการทดสอบสมบัติทางกลด้านความต้านทานแรงดึงขาดของฟิล์ม (Tensile Properties)

รูปที่ 4.9 ความต้านทานแรงดึงขาดทั้งก่อนและหลังการฉายแสงยูวีของฟิล์มที่มีอัตราส่วนโดยน้ำหนัก MB : BDK เท่ากับ 0 : 16.66, 0 : 33 และ 0 : 66.66

รูปที่ 4.9 แสดงค่าความต้านทานแรงดึงขาดของฟิล์มที่ไม่ผสม MB โดยทำการทดสอบทั้งก่อนและหลังการฉายแสงยูวี ผลการทดลองที่ได้แสดงให้เห็นค่าความต้านทานแรงดึงขาดของฟิล์มก่อนการฉายแสงยูวีมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเพียงเล็กน้อยตามปริมาณความเข้มข้นของ BDK ที่เพิ่มขึ้น โดยที่อัตราส่วนโดยน้ำหนัก MB : BDK เท่ากับ 0 : 66.66 มีค่าความต้านทานแรงดึงขาดสูงที่สุด และหลังจากการฉายแสงยูวีฟิล์มที่มีอัตราส่วนผสมของ BDK เพิ่มขึ้นจะมีความต้านทานแรงดึงขาดลดลงเพียงเล็กน้อย แสดงว่าการฉายแสงยูวี และ BDK ไม่มีผลต่อการเสื่อมสภาพและการเกิดพันธะเชื่อมข้ามของ methylcellulose (MC) จึงทำให้ค่าความต้านทานแรงดึงขาดมีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยทั้งก่อนและหลังการฉายแสงยูวี

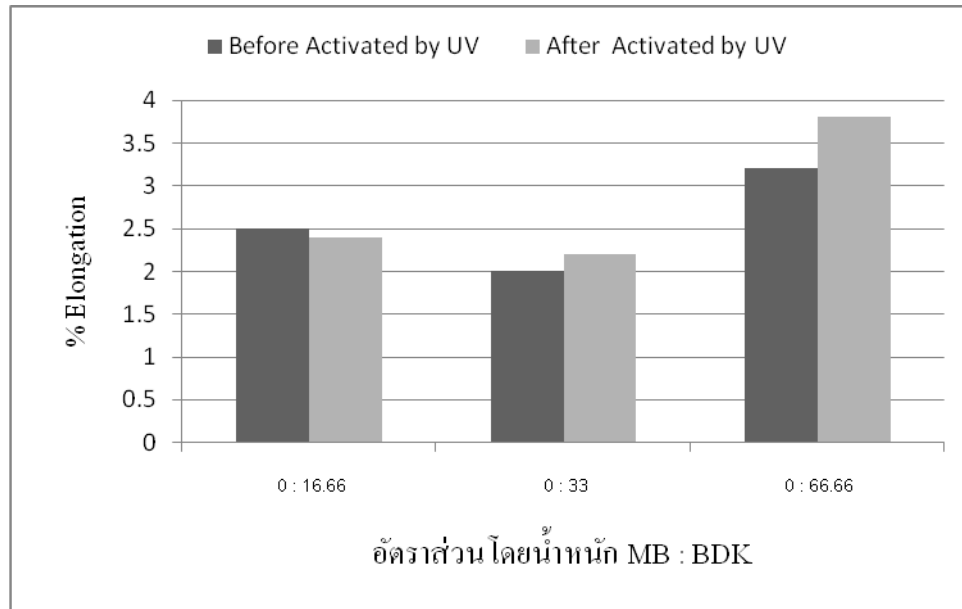

รูปที่ 4.10 ความต้านทานแรงดึงขาดทั้งก่อนและหลังการฉายแสงยูวีของฟิล์มที่มีอัตราส่วนโดยน้ำหนัก MB : BDK เท่ากับ 1 : 16.66, 1 : 33 และ 1 : 66.66

รูปที่ 4.10 แสดงค่าความต้านทานแรงดึงขาดของฟิล์มตัวอย่างที่ผสม MB และ BDK ผลการทดลองชี้ให้เห็นว่า ฟิล์มก่อนการฉายแสงยูวีมีค่าความต้านทานแรงดึงขาดโดยเฉลี่ยมีค่าใกล้เคียงกันและมีค่าสูงกว่าฟิล์มหลังการฉายแสงยูวีเพียงเล็กน้อย

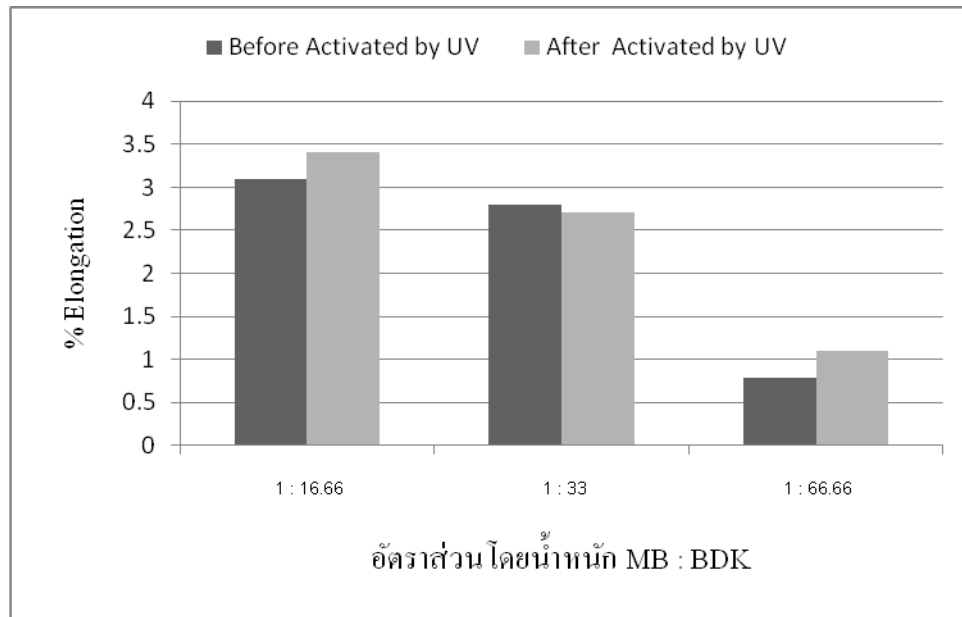
จากผลการทดสอบความต้านทานแรงดึงขาดทั้งก่อนและหลังการฉายแสงยูวี ทั้งที่มีการผสมและไม่ผสม MB ในฟิล์มร่วมกับ BDK พบว่า ก่อนการฉายแสงยูวีทั้ง MB และ BDK ไม่มีผลต่อการเสื่อมสภาพและการเกิดพันธะเชื่อมข้ามของ methylcellulose (MC) จึงทำให้ค่าความต้านทานแรงดึงขาดมีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย แต่หลังการฉายแสงยูวีการผสม MB ลงไปมีผลทำให้ฟิล์มทนต่อแรงดึงขาดลดลงเพียงเล็กน้อย

4.1.3.2 ผลการทดสอบสมบัติทางกลทางการยืดตัวของฟิล์ม (Elongation)

รูปที่ 4.11 การยืดตัวทั้งก่อนและหลังการฉายแสงยูวีของฟิล์มที่มีอัตราส่วน โดยน้ำหนัก MB : BDK เท่ากับ 0 : 16.66, 0 : 33 และ 0 : 66.66

จากรูปที่ 4.11 แสดงการยืดตัวของฟิล์มตัวอย่างที่ไม่ผสม MB โดยทำการทดสอบทั้งก่อนและหลังการฉายแสงยูวี ผลการทดลองที่ได้แสดงให้เห็นว่าฟิล์มที่มีอัตราส่วน โดยน้ำหนัก MB : BDK เท่ากับ 0 : 66.66 จะมีการยืดตัวของฟิล์มได้สูงสุดทั้งก่อนและหลังการฉายแสงยูวี แต่ที่อัตราส่วน โดยน้ำหนัก MB : BDK เท่ากับ 0 : 33 ฟิล์มจะมีการยืดตัวได้น้อยสุด และหลังจากการฉายแสงยูวี กราฟมีลักษณะชันขึ้น แสดงว่าฟิล์มมีการยืดตัวได้มากตามปริมาณ BDK ที่เพิ่มขึ้นเล็กน้อย

รูปที่ 4.12 การยืดตัวทั้งก่อนและหลังการฉายแสงยูวีของฟิล์มที่มีอัตราส่วน โดยน้ำหนัก MB : BDK เท่ากับ 1 : 16.66, 1 : 33 และ 1 : 66.66

จากรูปที่ 4.12 แสดงการยืดตัวของฟิล์มตัวอย่างที่ผสม MB และผลการทดลองชี้ให้เห็นว่าฟิล์มก่อนและหลังการฉายแสงยูวี ให้ผลการทดลองไปในทางเดียวกันคือ เมื่ออัตราส่วนโดยน้ำหนักของ BDK เพิ่มมากขึ้น ฟิล์มยืดตัวได้น้อยลง

โดยสรุปเมื่อพิจารณาจากค่าความต้านทานแรงดึงขาด (Tensile Strength) และการยืดตัวของฟิล์ม (% Elongation) (รูปที่ 4.9 – 4.12) ฟิล์มที่มีการผสม MB และ BDK ที่ผ่านการฉายแสงยูวีจะมีคุณสมบัติทางด้านความต้านทานแรงดึงขาดและการยืดตัวของฟิล์มลดลง เมื่ออัตราส่วนของ BDK เพิ่มขึ้น ค่าความต้านทานแรงดึงขาดของฟิล์มที่มีอัตราส่วนโดยน้ำหนัก MB : BDK เท่ากับ 1 : 33 จะมีสมบัติทางด้านความต้านทานแรงดึงได้สูงที่สุด (รูปที่ 4.10) แต่ค่าที่ได้ไม่ได้มีความแตกต่างจากฟิล์มที่มีอัตราส่วนโดยน้ำหนัก MB : BDK อื่นๆอย่างชัดเจน เพราะฉะนั้นจึงเลือกฟิล์มที่มีอัตราส่วนโดยน้ำหนัก MB : BDK เท่ากับ 1 : 16.66 มาทำการศึกษาในขั้นตอนต่อไป เพราะเมื่อพิจารณาจากการยืดตัวของฟิล์ม (รูปที่ 4.12) ฟิล์มมีความสามารถในการยืดตัวได้ค่อนข้างดี

4.2 ผลของความหนาของฟิล์มที่มีอัตราส่วนโดยน้ำหนัก MB : BDK เท่ากับ 1 : 16.67 ต่อการเปลี่ยนแปลงสี และสมบัติทางกล

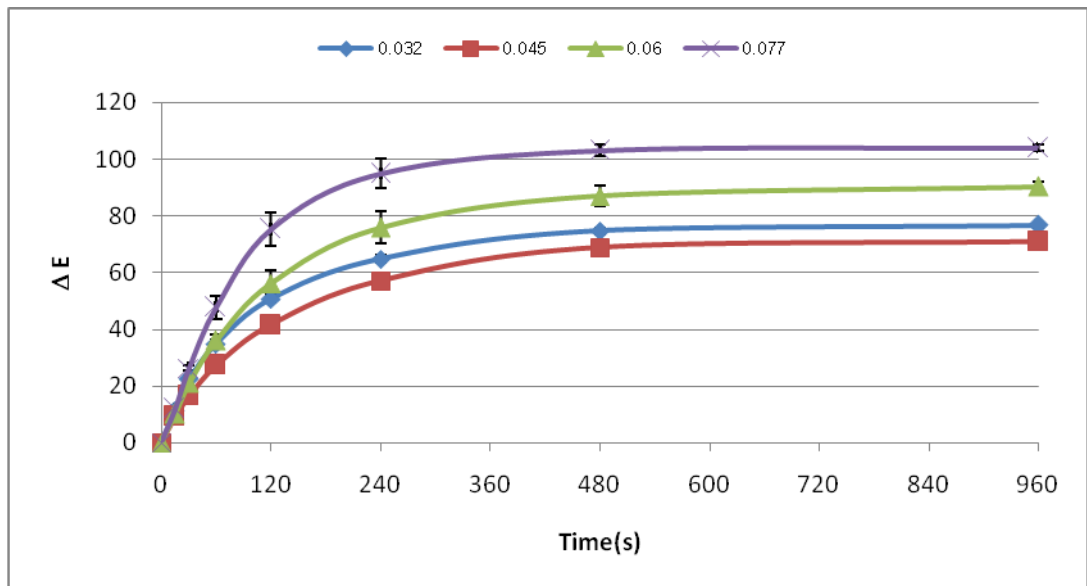
4.2.1 การเปลี่ยนแปลงสีของฟิล์มเมื่อถูกกระตุ้นด้วยแสงยูวี

ในการทดลองได้เตรียมฟิล์มที่มีความแตกต่างของความหนา 4 ค่า คือ 0.032, 0.045, 0.06 และ 0.077 mm โดยใช้อัตราส่วนโดยน้ำหนัก MB : BDK เท่ากับ 1 : 16.67 จากนั้นศึกษาการเปลี่ยนแปลงสีของฟิล์มที่ได้โดยใช้เครื่องspectrodensitometer วัดค่าสี และวิเคราะห์ค่าสีด้วยระบบ CIELAB ศึกษาความต้านทานแรงดึงขาดและการยึดตัวของฟิล์ม ผลการศึกษาที่ได้เป็นดังนี้

สีเริ่มต้นของฟิล์มทั้งหมดจะอยู่ในรูปของสีฟ้า ซึ่งจะมองเห็นความแตกต่างได้ด้วยตาเปล่า โดยที่ความหนาฟิล์มเท่ากับ 0.032 mm (ตารางที่ 4.4) เมื่อฉายแสงยูวี ฟิล์มจะเปลี่ยนแปลงจากสีน้ำเงินเป็นไม่มีสี ค่าสีทั้งหมด (L^* , a^* , b^* และ ΔE) มีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่คล้ายกัน โดยที่ความหนาฟิล์ม 0.077 mm จะมีความแตกต่างสี (ΔE) มากที่สุด (รูปที่ 4.13) เนื่องจากสีเริ่มต้นของฟิล์มมีสีที่เข้มกว่าฟิล์มที่มีความหนาอื่นๆ ในขณะที่ฟิล์มที่มีความหนา 0.032, 0.045 และ 0.06 mm จะให้ความแตกต่างของค่าสีต่างๆและเวลาที่ใช้ในการเปลี่ยนแปลงของสีจนได้สีคงที่ใกล้เคียงกัน (รูปที่ 4.13 – 4.16)

ตารางที่ 4.4 แสดงการเปลี่ยนแปลงสีของฟิล์มที่มีความหนา 0.032, 0.045, 0.06 และ 0.077 mm หลังการฉายแสงยูวี

เวลาฉายแสง (นาที)	การเปลี่ยนแปลงสี			
	ความหนาของฟิล์ม (mm)			
	0.032 mm	0.045 mm	0.06 mm	0.077 mm
0				
4 นาที				
8 นาที				
16 นาที				

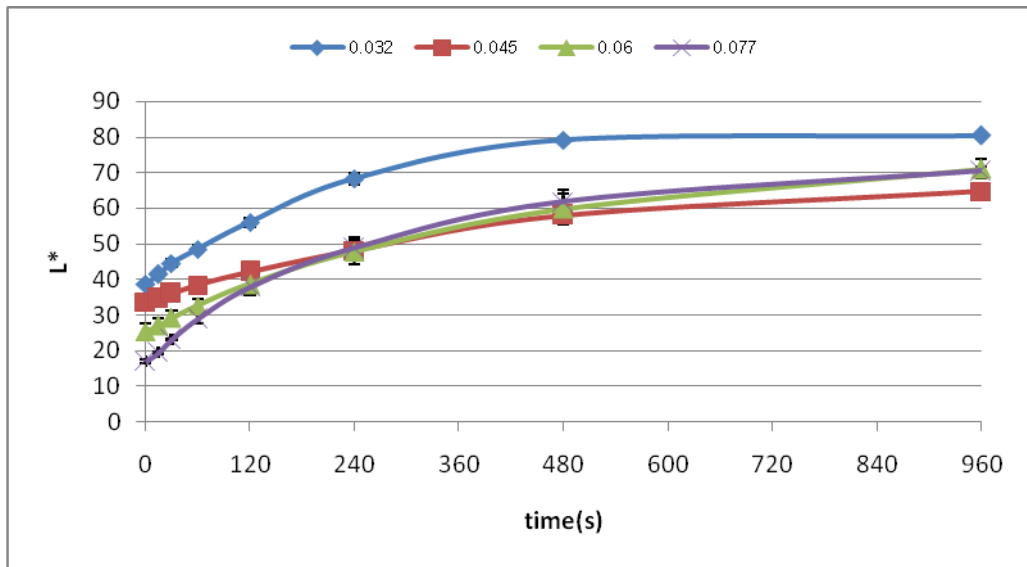

รูปที่ 4.13 ค่าความแตกต่างสี (ΔE) ของฟิล์มที่มีความหนา 0.032, 0.045, 0.06 และ 0.077 mm หลังการฉายแสงยูวี

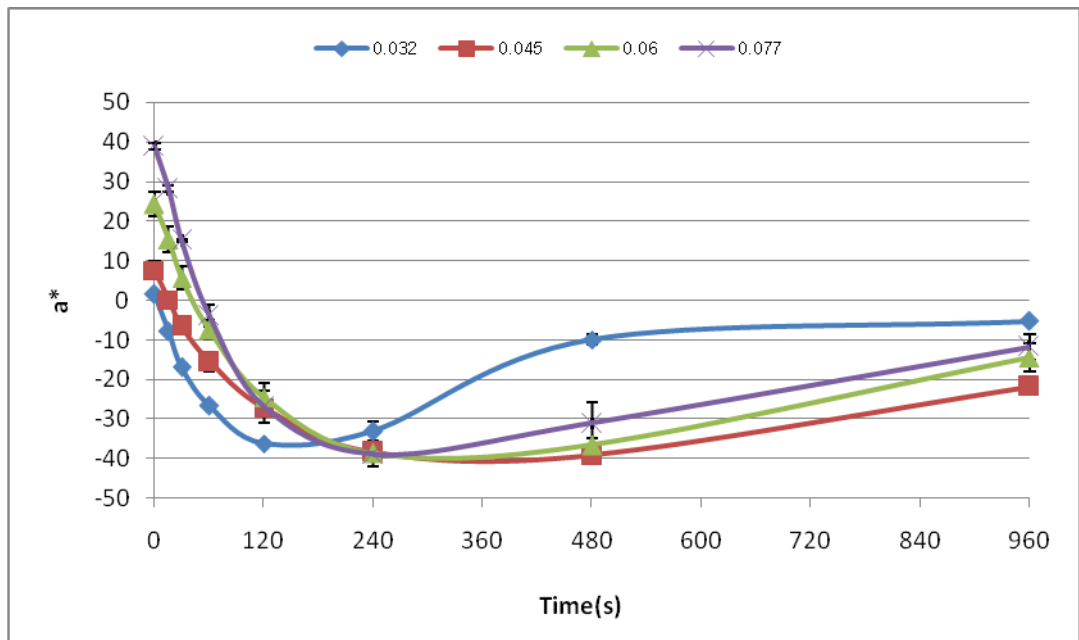
เมื่อพิจารณาค่า L^* พบว่าค่า L^* มีค่าเพิ่มขึ้นตามเวลาที่ได้รับการฉายแสงยูวี และมีค่าคงที่หลังจากเวลา 8 นาที (รูปที่ 4.14) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าฟิล์มมีความสว่างมากยิ่งขึ้นเมื่อได้รับการฉายแสงยูวี โดยความหนาของฟิล์ม 0.032 mm จะมีความสว่างที่สูงและมีค่าความสว่างของสีคงที่เร็วที่สุด ส่วนความหนาของฟิล์ม 0.045, 0.06 และ 0.077 mm จะมีการเปลี่ยนแปลงที่ใกล้เคียงกันทั้งความสว่างและเวลาที่ทำให้สีของฟิล์มมีค่าคงที่

เมื่อพิจารณาค่า a^* พบว่า เริ่มต้นค่า a^* ของฟิล์มจะมีค่ามากและเมื่อฉายแสงยูวี ค่า a^* ของฟิล์มมีค่าลดลงจนมีค่าเป็นลบ (รูปที่ 4.15) แสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบของสีจะเปลี่ยนจากสีแดงเป็นสีเขียวมากขึ้น โดยความหนาฟิล์ม 0.045, 0.06 และ 0.077 mm จะมีการเปลี่ยนไปในลักษณะเดียวกันและใกล้เคียงกัน แต่ความหนาฟิล์ม 0.032 mm จะเกิดการเปลี่ยนแปลงของค่า a^* ต่างจากฟิล์มที่มีความหนาอื่นๆ และหลังจากฉายแสงเป็นเวลามากกว่า 240 วินาที ค่า a^* จะเพิ่มขึ้นและไม่มีการเปลี่ยนแปลงในระยะเวลาที่เร็วกว่า โดยฟิล์มที่มีความหนาอื่นๆยังคงมีการเปลี่ยนแปลงของค่า a^* อยู่

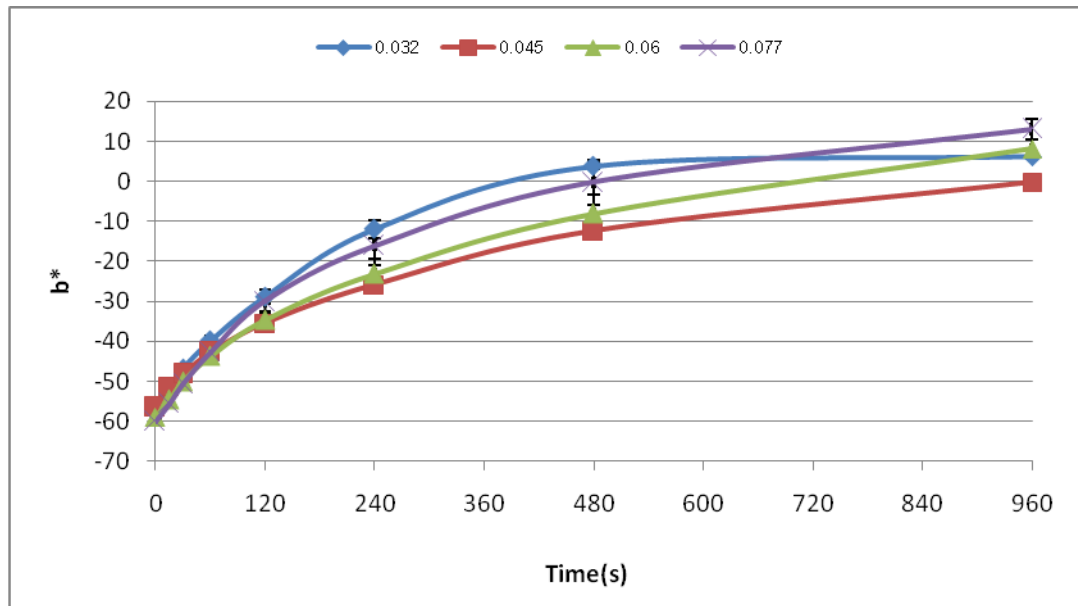
และการเพิ่มขึ้นของค่า b^* ตามเวลาที่ฉายแสงยูวี (รูปที่ 4.16) แสดงให้เห็นว่าฟิล์มมีสีเหลืองมากขึ้นเมื่อเวลาที่ฉายแสงยูวีเพิ่มขึ้น (รูปที่ 4.16) และยังพบว่าหลังการฉายแสงยูวี ฟิล์มทั้งหมดมีลักษณะการเปลี่ยนแปลงของค่า b^* ไปในทิศทางเดียวกันและใกล้เคียงกัน

รูปที่ 4.14 ค่าความสว่าง (L*) ของฟิล์มที่มีความหนา 0.032, 0.045, 0.06 และ 0.077 mm หลังการฉายแสงยูวี

รูปที่ 4.15 การเปลี่ยนแปลงสีจากสีแดงเป็นสีเขียว (a*) ของฟิล์มที่มีความหนา 0.032, 0.045, 0.06 และ 0.077 mm หลังการฉายแสงยูวี

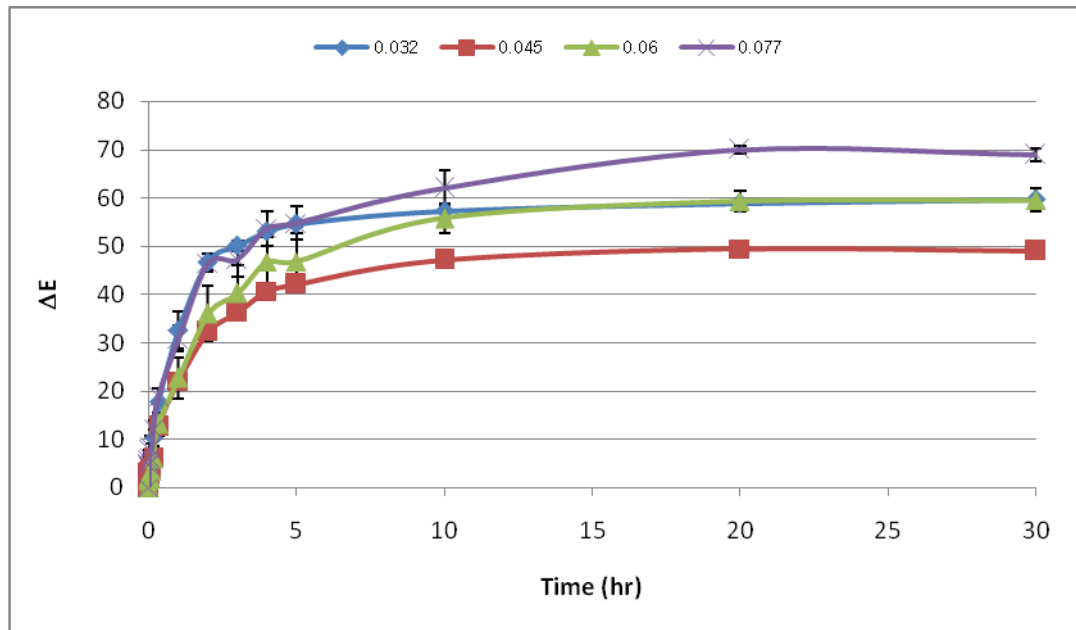
รูปที่ 4.16 การเปลี่ยนแปลงสีจากสีน้ำเงินเป็นสีเหลือง (b^*) ของฟิล์มที่มีความหนา 0.032, 0.045, 0.06 และ 0.077 mm

4.2.2 ผลการทดสอบการเปลี่ยนแปลงสีของฟิล์มกับออกซิเจนในอากาศ

ฟิล์มแต่ละความหนาที่ผ่านการกระตุ้นด้วยแสงยูวีจะเกิดการเปลี่ยนแปลงของสีจากน้ำเงินของ MB เป็นไม่มีสีของ leuco methylene blue, LMB และเมื่อฟิล์มสัมผัสกับออกซิเจนในอากาศ LMB จะถูกออกซิไดซ์ด้วยออกซิเจนและเปลี่ยนสีกลับเป็นสีน้ำเงินอีกครั้ง (ตารางที่ 4.5) โดยฟิล์มที่มีความหนา 0.077 mm ให้ความแตกต่างของสี (ΔE) มากกว่าฟิล์มที่มีความหนาอื่นๆ อย่างไรก็ตามในช่วงเริ่มต้นของการสัมผัสกับออกซิเจน ฟิล์มทั้ง 4 ความหนามีความแตกต่างของสี (ΔE) ที่ใกล้เคียงกัน แต่เมื่อเวลาผ่านไป 7 ชั่วโมง ฟิล์มที่มีความหนา 0.077 mm จะเริ่มมีค่าความแตกต่างของสี (ΔE) มากกว่าฟิล์มที่มีความหนาอื่นๆ และเมื่อสัมผัสกับออกซิเจนต่อเป็นเวลา 20 ชั่วโมง ค่าความแตกต่างของสี (ΔE) จะคงที่ ดังรูปที่ 4.17

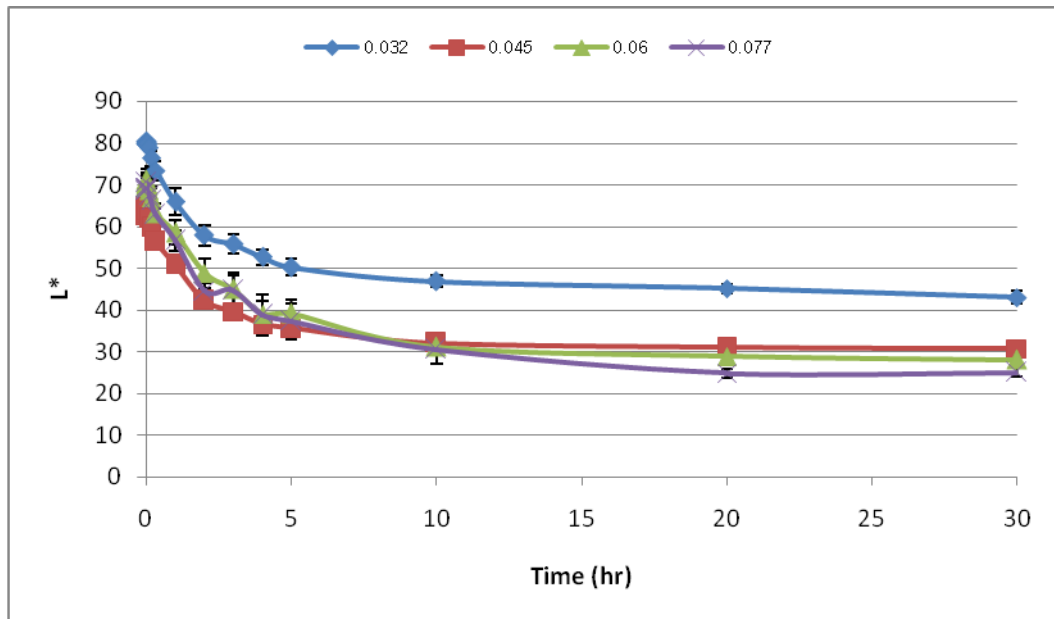
ตารางที่ 4.5 แสดงการเปลี่ยนแปลงสี ซึ่งสังเกตด้วยตาเปล่าเมื่อฟิล์มที่มีความหนา 0.032, 0.045, 0.06 และ 0.077 mm สัมผัสกับออกซิเจนในอากาศ

สัมผัสกับ อากาศ (นาทึ)	การเปลี่ยนแปลงสี			
	ความหนาของฟิล์ม (mm)			
	0.032 mm	0.045 mm	0.06 mm	0.077 mm
4 นาที				
8 นาที				
30 ชม				

รูปที่ 4.17 ความแตกต่างสี (ΔE) ของฟิล์มที่มีความหนา 0.032, 0.045, 0.06 และ 0.077 mm หลังสัมผัสกับออกซิเจนในอากาศ

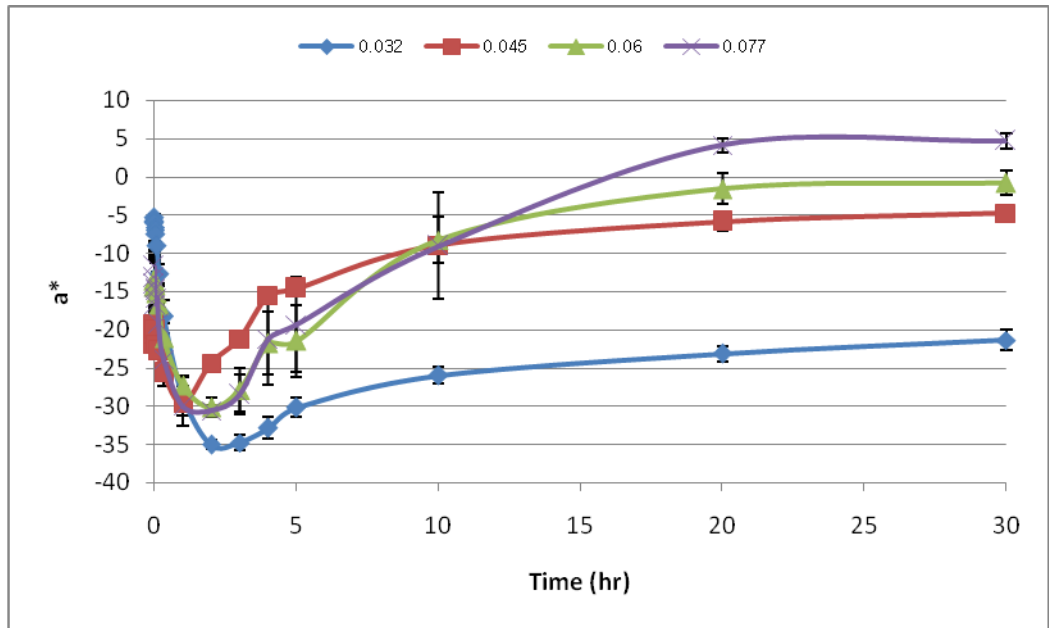
เมื่อพิจารณาค่า L^* ของฟิล์มที่มีความหนาต่างๆกันหลังจากสัมผัสกับออกซิเจน จะเห็นว่า ค่า L^* ของฟิล์มทั้งหมดมีค่าลดลงตามเวลาที่สัมผัสกับออกซิเจน ซึ่งแสดงว่าฟิล์มมีความสว่างน้อยลง จึงทำให้มองเห็นฟิล์มมีสีเข้มขึ้น โดยที่ความหนา 0.032 mm ฟิล์มมีความสว่างสูงสุดและมีความสว่างมากกว่าฟิล์มที่มีความหนาอื่นๆในช่วงเวลาที่ศึกษา ส่วนฟิล์มที่มีความหนา 0.045, 0.06 และ 0.077 mm จะมีการเปลี่ยนแปลงค่า L^* ใกล้เคียงกัน ดังรูปที่ 4.18

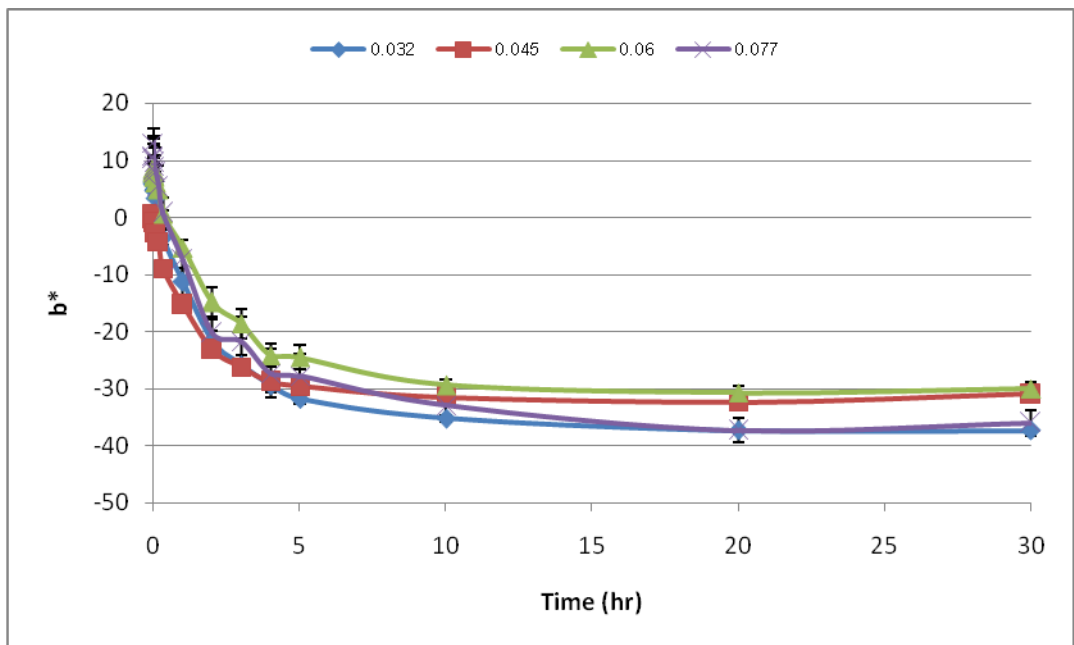
รูปที่ 4.18 ความสว่าง (L^*) ของฟิล์มที่มีความหนา 0.032, 0.045, 0.06 และ 0.077 mm หลังสัมผัสกับออกซิเจนในอากาศ

เมื่อพิจารณาค่า a^* จะเห็นว่า ในช่วงแรกของการสัมผัสกับออกซิเจนฟิล์มที่มีความหนาต่างๆจะมีค่า a^* ลดลงและเพิ่มขึ้นเมื่อสัมผัสกับออกซิเจนนานขึ้น ฟิล์มที่มีการทดสอบทั้งหมดมีการเปลี่ยนแปลงของค่า a^* ในลักษณะคล้ายกัน ซึ่งแสดงว่าฟิล์มมีความเป็นสีเขียวน้อยลง แต่ที่ความหนา 0.032 mm ฟิล์มยังมีความเป็นสีเขียวมากกว่าที่ความหนาอื่นๆ เพราะค่า a^* ของฟิล์มยังมีค่าลบ (รูปที่ 4.19) ค่า b^* ของฟิล์มทั้งหมดจะมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางเดียวกันโดย

ค่า b^* จะมีค่าลดลงจนมีค่าลบ แสดงว่าฟิล์มมีความเป็นสีเหลืองน้อยลงและมีสีน้ำตาลเพิ่มขึ้น และฟิล์มทุกความหนามีการเปลี่ยนแปลงของค่า b^* ไปในทางเดียวกันและใกล้เคียงกัน ดังรูปที่ 4.20

รูปที่ 4.19 การเปลี่ยนแปลงจากสีแดงเป็นสีเขียว (a^*) ของฟิล์มที่มีความหนา 0.032, 0.045, 0.06 และ 0.077 mm หลังสัมผัสกับออกซิเจนในอากาศ

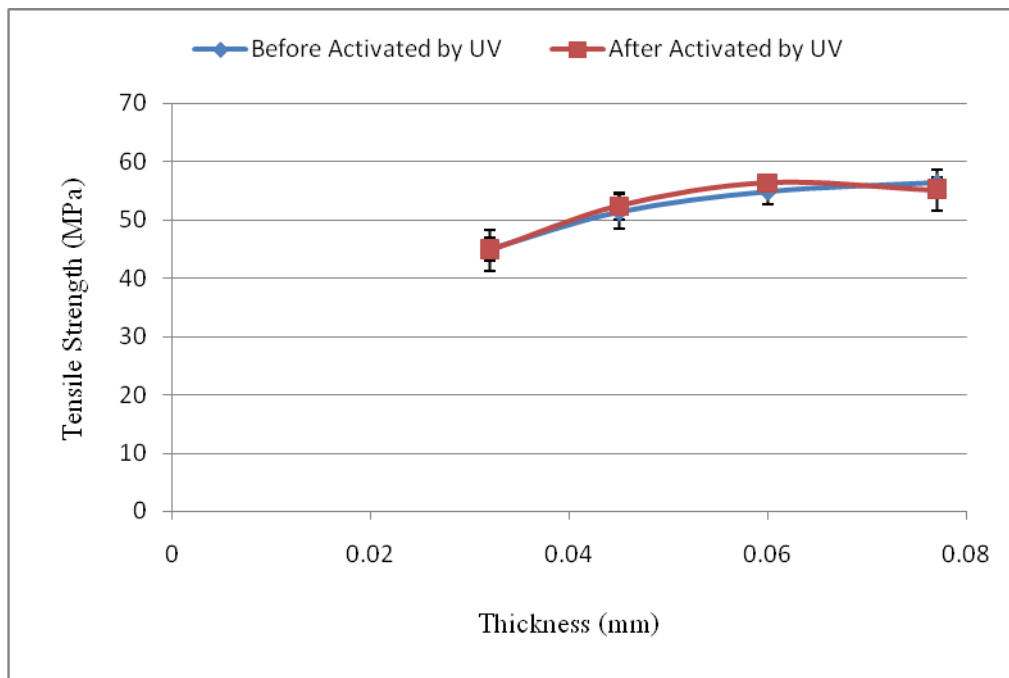
รูปที่ 4.20 การเปลี่ยนแปลงสีจากสีเหลืองเป็นสีน้ำเงิน (b^*) ของฟิล์มที่มีความหนา 0.032, 0.045, 0.06 และ 0.077 mm หลังสัมผัสกับออกซิเจนในอากาศ

โดยสรุปฟิล์มที่มีความหนา 0.032 mm มีความเหมาะสมสำหรับการนำไปใช้งาน เพราะฟิล์มมีความสามารถในการเปลี่ยนแปลงสีที่เร็วตั้งแต่เริ่มต้นฉายแสงยูวี และเมื่อฟิล์มสัมผัสกับออกซิเจนในอากาศ ฟิล์มยังมีความสามารถเปลี่ยนสีกลับ ไปเป็นสีน้ำเงินในช่วงเวลาน้อยกว่าฟิล์มที่มีความหนาอื่นๆ

4.2.3 ผลการทดสอบสมบัติทางกล

4.2.3.1 ผลการทดสอบสมบัติทางกลด้านความต้านทานแรงดึงขาดของฟิล์ม (Tensile Strength)

ในงายวิจัยนี้ ได้ทำการทดสอบความต้านทานแรงดึงขาดของฟิล์มทั้งหมด 4 ความหนา คือ 0.032, 0.045, 0.06 และ 0.077 mm และทำการทดสอบทั้งก่อนและหลังการฉายแสงยูวี ผลการทดสอบที่ได้ชี้ว่า ฟิล์มทั้งก่อนและหลังฉายแสงยูวี มีความต้านแรงดึงขาดไม่แตกต่างกัน โดยฟิล์มที่มีความหนาของฟิล์มมากจะมีการต้านทานแรงดึงขาดได้สูงกว่า ดังรูปที่ 4.21

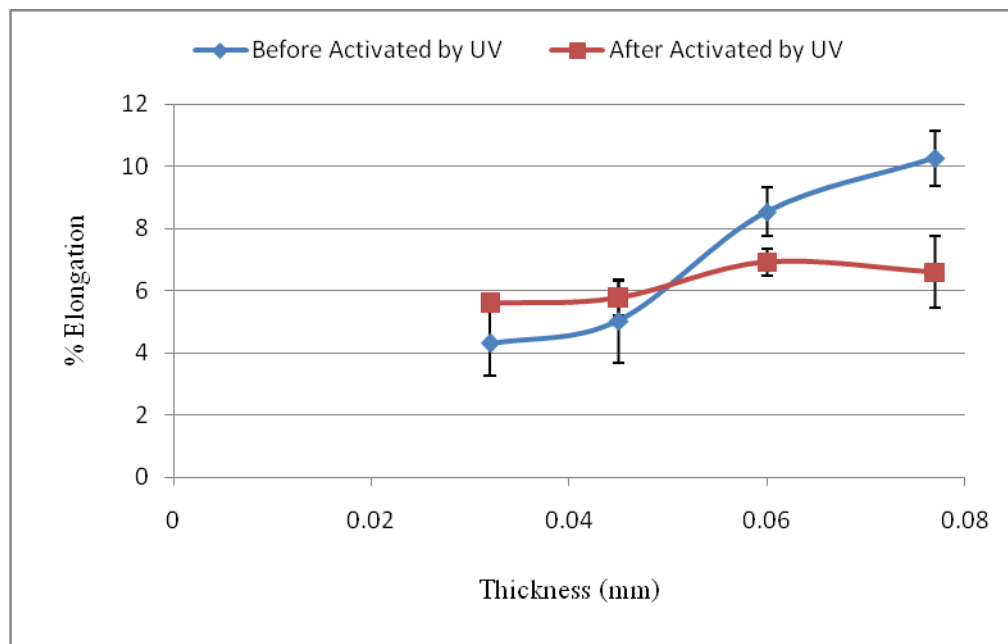

รูปที่ 4.21 ความต้านทานแรงดึงขาดของฟิล์มที่มีความหนา 0.032, 0.045, 0.06 และ 0.077 mm ทั้งก่อนและหลังการฉายแสงยูวี

4.2.3.2 ผลการทดสอบสมบัติทางกลด้านการยืดตัวของฟิล์ม (% Elongation)

ผลการทดสอบการยืดตัวของฟิล์มที่มีความหนา 0.032, 0.045, 0.06 และ 0.077 mm ก่อนและหลังการฉายแสงยูวี แสดงดังรูปที่ 4.22

ก่อนการฉายแสงยูวี กราฟแสดง % elongation กับ thickness ของฟิล์มมีลักษณะชันขึ้น แสดงให้เห็นว่าเมื่อฟิล์มมีความหนามากขึ้น ฟิล์มจะมีการยืดตัวดีขึ้น แต่หลังการฉายแสงยูวี ฟิล์มทุกความหนา มีการยืดตัวแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย และเมื่อฟิล์มมีความหนามากกว่า 0.06 mm การยืดตัวของฟิล์มมีแนวโน้มลดลง และเมื่อเปรียบเทียบการยืดตัวของฟิล์มทั้งก่อนและหลังการฉายแสงยูวี พบว่าฟิล์มที่มีความหนาน้อยกว่า 0.045 mm หลังการฉายแสงยูวี ฟิล์มมีการยืดตัวดีขึ้นเล็กน้อย อย่างไรก็ตาม หลังการฉายแสงยูวี ฟิล์มที่มีความหนามากกว่า 0.045 mm จะยืดตัวได้น้อยลงเมื่อเทียบกับก่อนการฉายแสงยูวี ดังรูปที่ 4.22

รูปที่ 4.22 การยืดตัวของฟิล์มที่มีความหนา 0.032, 0.045, 0.06 และ 0.077 mm ทั้งก่อนและหลังการฉายแสงยูวี

กล่าวโดยสรุปคือ เมื่อพิจารณาจากผลการทดสอบสมบัติทางกลด้านการต้านทานแรงดึงขาด (Tensile Strength) และการยืดตัวของฟิล์ม (% Elongation) ฟิล์มที่มีความหนาน้อยกว่า 0.045 mm มีความเหมาะสมที่จะนำไปประยุกต์ใช้งาน นอกจากนั้นฟิล์มยังมีการเปลี่ยนแปลงของสีที่เร็วกว่าฟิล์มที่มีความหนาอื่นๆ ทั้งหลังการฉายแสงยูวีและการสัมผัสกับออกซิเจนในอากาศ